

דער געגנער דער „נאָמענ-דעקעראַ“ וואָ דאָרט
 „שבת“ ענטווייהען אונד „טרופֿת“ גענייעסען מוסמ“
 — זאָפֿארט ריזעט דער קריפֿמאָן נאָך זייער הוי-
 מאט, נאָך כּבל אב ר' שבת' עיתוב אױס צפֿת,
 דער עבן דאמזעס אין קאלקידא וואר, האט ביא
 דעמועלבען דיעזעס מערקווירדיגע שייבען געזע-
 הען. — פֿאַר עטוואַ 2 יאָהרען וואר דיעזער ר' יצחק
 הלוי אין באָמבייאַ וואָהן אויך אין יודע אױס סימ-
 לא, נאמענס צלה לוי, געקאָממען וואר, דיעזער
 וואר בעדיענסעטע ביא זינגעס ברודער נחום לוי,
 דער אלס פֿירוואלער אונגעשעללע אױס ביים
 ענילישען מיליטאַר, וועלכער דאָ גרענעצן צו בע-
 וואכען האט, דאמט זייטעס דער „צעהן שטאַמע“
 קיין „איניבויך“ בעווערקשעללונט ווערדע, אינסט
 זעה דיעזער צעה לוי אויף דער שטראסע אין
 באָמבייאַ 4 מאָנער פֿאַן בעזאָנדערס האָהער שטאַ-
 טור אונד קראַפֿטיגער געשטאַלט, דא אױן צו בע-
 לאַכען שיינען, נון זאמעט ער: „ואורס לאכעט
 איהר רעגן אינען איך פֿרעגדען מענשען אױס?“ —
 דיעזע ערווערעט: „ניכט וואהר, דאָ ביזט וידע;
 אויך וור זיך ווען!“ — יעמעט גאַהערעט זיך דיע-
 זער צעה לוי דען לייטען אונד פֿראַגעט זיא נאָך
 איהרעס וואָהאַרטע, דא אנטוואַרט לויטעטע:
 „פֿיערע פֿאַן אױס וואָהען נאָך איבער בינא; אַנ-
 דערע וואָהען איבער דאָ שטאַרט קא נד הור
 אונד וועדער איהרע וואָהען אױס געבוירען!“ —
 יעמעט פֿראַגעט ער דא לייטע: „פֿאַן וועלכעס
 שטאַמע זיך איהרע?“ דא אנטוואַרטעט דער
 אינע: „איך בין פֿאַס שטאַמע, דאָ בין פֿאַס שטאַמע
 אַנדערע דאָנגען זאמעט: „איך בין פֿאַס שטאַמע
 משה“ — מיטלערוויילע קאס אין פֿרעמדער
 אונד קנפֿפעט מיט דעס צעה לוי אין געשפֿאַך
 אן וואָהרעד דעסען דא פֿיער לייטע ווייטער גיט
 גען. — אױ ריכטיגקייט דיעזער מיטטהיילונג קאָנען
 אללע וידען אין באָמבייאַ בעצייגען, נאמעטליך
 אבער דא פֿאַמיליע ששון. — עס ניכט דרייא
 וועגע, אױס צו דען בני משה“ אונד דען „עשית
 השבֿים“ צו געלאנגען. — וואָללטע דא „אלהיאין“
 דעס ר' יצחק הלוי מינדעסטענס 60 פֿאַרע שטער-
 לינג אלס אנטערשעצונג געבען, דא ווירדע זינע
 פֿאַרשינס-ריזע געוויס פֿאַס שאַנסטען ערפֿאַלגע
 בענלייטעט זיין!“ — (זא ווייט דער בעריכט אױס
 „העבריי“ וורטהיילונג דעמועלבען בלאס אלס
 מערקווירדיגקייט. מוט אָב יעמאדער אלל דאס גלויבט
 אָרער ניכט דאס אױס אינע זאכע פֿיר זיך, געוויס
 אױס אבער, דאס אויך דער אינטערבלעכער מנשה
 בן ישראל, דער דא ווען נאָך ענלאַנד צוריקגע-
 פֿיהרט, נאָמין איהליכען מיטטהיילונגען דען פֿאַלרט.
 טען גלויבען שטענדיק! מאן פֿערנדייכע דערייבער:
 מ'פֿערנענדייכע, יידישעס פֿאַמיליענ-בוך“ זייטע
 292 אונד 581.)

טעלעגראפֿישע דעפֿעטען.

בערלין, 27. דעצעמבער, דא פֿאַליטשע
 געזאַכטע לאַנט אױס נאָך אימער אינפֿעראַנדערט.
 פֿאַן אינער גענוסענע ערווענונג קאָן לידער ניכט
 דא רעדע זיין, אַן פֿראַנקרייך אױס דא שטימ-
 מונג אינע צוריקהאַלטענדע. מאן אױס דאָרט ענט-
 שלאַסען, ביא אינעס קריגענע רוסלאַנדס ענען
 עטערנליכ-אונגאַרן אונד דייטשלאַנד דאס רעוול-
 טעט דער ערסטען צוזאַמענשטאַטע אכצו-
 ווארטען, נור ווען דיעזעס רעזולטאַט פֿיר רוסלאַנד
 גינסט זיג אױספֿאַלגען זאָלעטע, ווירדע אויך
 פֿראַנקרייך אין דען קריגענע אינערישען אונד אויף
 דער ויטע רוסלאַנדס קאַמפֿעטען.
 לאַנדאָן, 27. דעצעמבער, דעס ווירד דא
 פֿאַליטשע לאַנע אלס ער זעהר געיסט אויפֿגע-
 פֿאַסט, מױס הענט גאַסע בעזאָנגינסט פֿיר דא
 ענטוויקעלונג דער אייראָפֿעאישען פֿערהאַלטניססע
 שאַן אין נאכסטער צוקונפֿט, דא אין בלוסיגער
 צוזאַמענשטאַטעס צווישען רוסלאַנד אונד
 דען פֿערבינדעטען מאכטען נעמענער אלס אונ-
 פֿער מיידליך ערשיינט!

בריעפֿע דער רעדאַקציען.
 אן מערהערע: דא ערצאַהלונג, פֿאַלגען אינער מיט-
 הע“ אױס נאַצליך פֿעניפֿפען; וור בערווערן האָרע, מיט
 דערוועלען ניכט מער ריענען קאָנען. — עס אױס אַס
 בעסטע, דא צייטונג זעלכעס פֿאַן דער פֿאַסט אכצוהאַלען,
 וואָראַן נאָר קיינע געבירע צו ענטריסען אױס! — הערן

דערניט, דאס דא פֿערישע צעטען מיטפֿאַס-געזעלל.
 שאַפען אױס דיעזע „מוזות“ אללע-לייאַ האָקס-
 פֿאַקס דענינגעבען, אױס דא רעכטגלייביגען וידען
 צו פֿאַפֿען, אינערס שאַנען דיעזע מיטפֿאַס-העל-
 דען נור זיך זעלבסט, אינערס זיא אויף זאָלך בע-
 טריגערישע ווייזע דאס כייסענטרום אין יידישע
 הייזער היינצושמונגען ווען! פֿרוואַהר! זאָלכע
 קערלע גערייבען דעם כייסענטרום זעלבסט נור
 צור אונדערלעבען שטאַך!)
 * (דא „בני משה“ אונד דא „צעהן
 שטאַמע“) איבער דען אייפֿענשטאַלט דער
 „צעהן שטאַמע“ (עשית השבֿים) אונד דער נאכ-
 קאַמעט דעס „משה רבינו עליו השלום“ וואָרדע בע-
 רייטע פֿעל געשייבען, אין דער דעוואַכענעטליכען
 נומער דער אין בראַד אין העברעאישער שפֿאַ-
 כע ערשיינענדען צייטשריפט „העבריי“ פֿינדען וור
 אינען מערקווירדיגען בריעף אבערדורקט פֿאַן אי-
 נעס געוויסען היים היילק שפֿיר אױס צפֿת,
 דער בריעף לויטעט זינעס הויפֿט-אנהאַלטע נאָך
 ווא פֿאַלגט: אין פֿאַרמאָד, אס וועג-קאַנאַל,
 טראַף אױך מיט דעס געדהערטען ר' יצחק הלוי
 אױס מברא צוזאַמען, דער בעטן פֿאַן אינער צוויי-
 טען ריזע צוריקגעקערט, דא ער בראַס צו דעס
 צוועקע געמאַכט אױס דא „בני משה“ אונד דא
 „עשית השבֿים“ אויפֿצוויכען, דיעזער האט געמ-
 לך אינע האַנד-שריפט געפֿינדען פֿאַן דעס בעריהט-
 טען ר' יוסף שפֿיר אױס „וועלכער אין צייטע-
 אַכטע אונד פֿינדע דעס ר' יוסף פֿאָר ווען
 וואר, אין דער שריפט הייסט עס נון: „ער מלך
 המשיח“ ווירד פֿאַן דער געגנער דער „בני משה“
 קאַממען וועלכע אין אַסט-אינדיען וואָהען, אויך
 דא „צעהן שטאַמע“ וואָהען אין דערען נאכ-
 באַרשאַפט אין דען פֿינסטערן בעריגען (הרי השֿך).
 אויף דיעזע אַנאַכע געשייטעט, מאכטע דער
 רעוואַלוציע ר' יצחק הלוי גראַסע אונד געפֿאַהר-
 ליכע ריזען אין אינדיען אונד אין בינאַ, לידער
 קאַנגעט ער אױס מאַנגעל אן מאַטעריעללען מיט-
 טעל זינע פֿאַרשינס-ריזען ניכט פֿאַרזעצטען.
 אין קאלקוטא אונד דערוועלכע אינערס אינע 2900
 זעלען שטאַרקע בעפֿאַלערענע אױס געפֿאַל-
 כע דען אויפֿענטהאַלט דער „בני משה“ גענוי קאַנע-
 טען, דיעזע זאנעטען איהס אויף וועלכע ריכטיג ער
 אינעלאַנגען מיטען, אױס דאָרטן, ביז צום שטראַס
 „סעסטיאָן“, צו געלאנגען, אָהנע געפֿראַגע צו ווער-
 דען, ערצאַהלטע דיעזע פֿאַן זעלבסט, דאס דער
 „סעסטיאָן“ פֿאַלגע 6 טאָג ווינדורך אינע זאָלך
 העפֿטיגע שטראַמינג האבע, דאס ער שטיינע מיט
 זיך פֿאַרשריטע, וואָהרענר אס 7 טאָגע (שבת) דער
 שטראַס נאָמין טראַקען ערשיינט, ווער דאָהער אי-
 בער דען שטראַס קאַממען זעלכע, מיט דיעס נור אַס
 „שבת“ טוהן, דא אן דען וואָכענע-מאָנען אינע אי-
 בערפֿאַהרט ווענען דער רייסענדען שטראַמינג ניכט
 מאַנליך, דער שטראַס אױס פֿאַן דער שטאַרט
 לאַס אױס שטאַטע טיבעטע עטווא 10 טאָגע-
 ריזען ענטפֿערגען, אױס דיעזער שטאַרט קאַממען
 פֿיעלע פֿערוואַנגען צו דעס שטראַמע, אױס דא „בני
 משה“ אינע בעפֿאַלערענע פֿאַן אונגעפֿאַהר 5 מיל-
 ליאָנען זעלען בילדען, דיעזע בעהערדרשען אינען
 טוהיל דעס כענעווישען רייעס, וועלכער איהען
 אינען איהרליכען „טריבויט“ ענטריכטען מוס, פֿאַר
 עטווא 82 יאָהרען האט אין יידישער קריפֿמאן אױס
 „בבל“ אין יענער געגענד אין געשאַפט דער-טריב-
 טעט, וואָביא ער יעדאָן צו גרונדע גינג ער בליעב
 25 טויזענד דאָללאַרס שוהרין, אונד דא גלויביגער
 פֿערפֿאַנגען איהו ביא דער רעגירונג, דא זאמעט
 מאן איהס ערדאָן; „אינע נאָר ניכט“, עס ווירד זיא
 דער פֿירטע פֿאַן דען „בני משה“ קאַממען אױס היער
 דען „טריבויט“ צו כעהעבען, דער אױס זיא דין גלוי-
 בענע-גענאַסעט; ער ווירד דור געוויס העלפען!“ —
 באלד דאָרויף קאס ווייקליך אין פֿירטע פֿאַן דען
 „בני משה“ דאָהן; עס וואָרדען צו זינעס פֿיער-
 ליכען געפֿאַנגען גראַסע פֿאַרבערייטונגען געטראַ-
 פֿען אונד דא נאנצע שטאַרט וואָרדע העררליך
 בעליכטעט, דער צוגרונדע געזאַנגענע יידישע קייפֿ-
 מאַן פֿאַן „בבל“ רייכטע ביא דעמועלבען נון אינע
 כייסע-שריפט אין זאָפֿארט ערטהיילען דיעזער דא
 ווייזע, דאס דא 25 טויזענד דאָללאַרס פֿאַן דעס
 „טריבויטע“ אין אכצו טעריכטע ווערדען, דער איהס
 געבירט, דעס יידישען קריפֿמאַנע יעדאָן שריעב
 ער: „ואורס האַלטסט דא דך דיער אויף, אין אי-“

י' ש' אין מ' ינאר: עס אױס זעלבסטערשאַרליך, דאס
 דער רענאליע-פֿאַכטער ליקאַר, דאָזליע אויזווי אויך אָהנע
 בעזאנערען געוועבע-שיין פֿערקויפֿען קאַנע, דאָן אױס
 ריעס ענטשיידען ניכט דער פֿאַלל בעצולליך פֿערישערענער
 שפֿעציעיקע, דא ער אָהנע „ipar-jogy“, ניכט פֿיהרען
 דאָרף, אױן בילד דעס הייליגען האבען וור ניכט,
 דען געווינשטען קאַלענדער בעוויסען וויר ניכט, — הערין
 ווייס אויזדאָר אין אױסמ' זענדען זיא איהרען אויפֿנאַהמס.
 קאַנטראַקט, וואָרין דאָן איהר איינקאַממען בעציינגט אױס,
 אן איהרען הערן פֿאַסער, עס ווירד איהס ניכט שווער זיין,
 ביא דער פֿאַנאַצ-בעהאַרדע דעם איהרעכענידיגענע דער מיל-
 פֿאַר-טאַקסע צו ערוויקען, וואָריבער וור מיט יעמאַרעס
 קאַרדעשפֿאַנדירען, קאַנען אונד דרעפֿען וור אונמאַנליך איי-
 נעס דייטשען מיטטהיילען. — הערין ג' ה' אין מ' ל' מאָ-
 נאָריאַטעטע ביא: „צייפֿער אונד קאַנע וואַסענער, בלוואַרד“,
 — באַראַן מ' הירש אין פֿאַרוי גענעט.

אללע צושיפֿעטען, זענענען אונד בעשעל-
 לונגען, זאָווי פֿאַרנומענע צייטונגען געלעדער פֿיר דא, נייע
 יידישע פעסטער צייטונג בעלעבע מאן אַר ערסטירען אן:
 מאָריץ בוריאַן אין בודאַ-פעסט.

Moritz Burian in Budapest.
 דיעזע אינפֿאַכע אַרדעסעט געניגט פֿאַללקאַסען אונד
 אױס אינע געווערע בעציינגענע אונגאַרען.

נעשעפטס-בעריכט.

געטרייע-געשעפט פֿאַס, 27. דעצעמבער.
 דאס אויסגעבאָס אין ווייזען וואר הייסט נומ, דא
 קיפֿולסט ניכטיג, — עס וואָרדען 18,000 מעטערצענט.
 נער צו נאכטערהערען דייזען פֿערקויפֿעט.

אָרן	פֿעסטער	ב' טהיים	ווייסענבורג
75	76	77	78
72.50	72.25	72.00	72.75
7.25	7.30	7.30	7.35
7.25	7.30	7.35	7.40
7.30	7.35	7.40	7.45
7.40	7.45	7.40	7.45
7.40	7.45	7.40	7.45

קאַרן פֿאַן 56 טוהר 80 טוהר 80 טוהר 80
 פֿעסטער פֿאַן 5 טוהר 5 טוהר 5 טוהר 5
 40 טוהר 40 טוהר 40 טוהר 40 טוהר 40
 קרי, בווער, פֿאַן 6 טוהר 90 קרי, ביז 7 טוהר 60 קרי.
 האַפֿער, פֿאַן 5 טוהר 40 קרי, ביז 5 טוהר 75 קרי.
 קו קו ריזין, פֿאַן 5 טוהר 15 קרי, ביז 5 טוהר 20 קרי.
 — באַנאַפֿער פֿאַן — טוהר — קרי ביז — טוהר — קרי.
 פֿערעסיג, נעשעפטס וואר טוער פֿערקעהר, עס
 וואָרדע געקאָרדעלט:
 ווייזען פֿער הערעכט 7 טוהר 78 קרי, — פֿער
 פֿיר-יאַהר 7 טוהר 58 קרי.
 האַפֿער פֿער הערעכט — טוהר — קרי, פֿער פֿיר-
 יאָהר 84 טוהר 84 קרי.
 קו קו ריזין פֿער ויל-איינוסט — טוהר — קרי, — פֿער
 מאַיזיג 5 טוהר 89 קרי.

פֿרעסבורגער שלאכט-פֿעהמאַרקט.

דער אייפֿטריעב צום פֿרעסבורגער שלאכט-פֿיער-
 מאַרקטע אס, 27. דיעזעס בעסרע 1148 שטיק מאַסט-פֿיער-
 אונגאַרענער 1000 שטיק אונגאַרענער, 148 שטיק דייטשע אונד
 — נאַליישע — שטיק אונגאַרענער וואָרדען: אונגאַרענער
 פֿאַן 52 טוהר 57 טוהר, נאַליישע פֿאַן — ביז — טוהר, דייטשע
 פֿאַן 55 טוהר 62 טוהר, שטייער פֿאַן 47 טוהר 51 טוהרען,
 קוהע פֿאַן 46 טוהר 62 טוהר, אללעס פֿער 100 קילאָגראַמס.

ווינער שלאכט-פֿעהמאַרקט.

דער אייפֿטריעב צום ווינער שלאכט-פֿעהמאַרקט
 אס, 27. דיעזעס בעסרע 2665 שטיק, דאָפֿאַן וואָרען 842
 אונגאַרענער, 572 פֿאַליישע, 1251 דייטשע, מאן אונגעפֿאַלע
 אונגאַרענער אַכטען פֿאַן 50 טוהר 58 טוהר — קרי, פֿירמאַ פֿאַן
 — ביז — טוהר, נאַליישע פֿאַן 50 טוהר 58 טוהר, דייטשע
 50 טוהר 62 טוהר — קרי, שטייער אונד קוהע פֿאַן 46 טו
 54 טוהר, אללעס פֿער 100 קילאָגראַמס שלאכטענוויכט.

כשר נאכט-הויז אין וויען.

אללגעמיין בעקאַנטעס אונד רע-קאַמפֿירטעס
 נאכט, אונד איינקעהר-הויז בהכשר גמור ביא
 דור לאַנדוי

אין וויען, לעאָפֿאַלד-שאַרד, קליינע שפֿערל
 נאכטע נומער 6.
 5-13

„געהערטער הערר רעדאקטער! איינע קליינע פאר-
מיא געהט דויער מיט דעם פלאנע אום, איינע
נייע „ספרדים-געמינדע“ צו גרינדען, וויר ברייכען
איהנען נאר ניכט צו זאגען, דאס היער נייע איין
„ספרדי“ עקסמיטרי האט! עבענזא אבערשליסניג
ווירטע דיעזעס אינשטרעבען, דאס אללע יענע העררען,
וועלכע דינען צוזאמען, קיינע אהנונג דאפאן
האבען, ווארויך זיך איינעמליך דיא „ספרדים“ פאן
דען „אשכנזים“ אונטערשיידען, מאן מאכטע איי-
פאך היער איינע „טרענונג“ בעווערקשטעללונגן,
דאמיט איינע ערגנייצונגן אינדריידען „אמטער
אונד שטעללען ערהאלטען זאלען, וויאדער צווייא
„אמטערדאקטע“ געמינדען אין איינעם ארבעט ניכט
דענקבאר, זא פאסטען איינע העררען דען פער-
צווייטעלען ענטשולום, היער איינע „ספרדים-געמינ-
דע“ מיט נאניג בעזאנדערע פערוואלטונג צו ער-
ריכטען, וויר ערלויבען אונד דאהער דיא אנפאנג-
אב איינע דערארטע צערשפליטערונג איינער אל-
טען, עהוויירדיגען, אויף גרינדלענע דער ארטהא-
דאקטען לאנדעס-ארגאניזאצאיינס-שטאטוסען קאן-
שטימארטע געמינדע דען צולאסט זיא? — וויר
בישטען אום איינע קלארע, אפגעע אנטווארט, ווען
דיעזע אויך צו אונזערע נאכטהיילע לויטע זאלטען!
(דא אונד און פעררהאלטיסען אין נייטרא אונבע-
קאנטט אינד אור ביהער פאן דייעזער אבזאנדערלי-
כען שטראמונג נאך נאר ניכט געהאט; דא וויר
אונס איבערדייען אין דיא איינערען פעררהאלטיסע
איינער געמינדע פרינציפ עלל ניכט היינטיגען, זא
קאנטען וויר נור פאלגענדעס אנטווארטען: לויט דער
ארטמאדאקטען — לאנדעס — ארגאניזאצאן“ בילדען
אשכנזים אונד „ספרדים“, זאבאלד זיא דען „שלהן
ערין“ אלס באזיס איהרעס געמינדע-לעבענס אנע-
קענטען, נור איינע איינהייטליכע קארפערשאפט דא
דער ריזיג דער „ספרדים“ פאן דעם דער „אשכנזים“
אין געוויסען פונקטען אבזויכט, זא מיסטע מאן דען
„ספרדים“ אללעדיינען אין איינעם בעטהויז איין
רייטען — דאס „עדאך, דיא „ספרדים“ איינע אי-
גענע פערוואלטונג האבען זאלען, דאפאן קאן
קיינע רעדע זיין! דאס ווירדע עבען געען דיא אר-
טמאדאקטען לאנדעס-ארגאניזאצאיינס-שטאטוסען
שטור-שאקס פערשטאטען! איבערדייען בילדען
יא דיא ארטהאדאקטע-קאנצעליא א פערס פאר דיא
שיפטע דער פערוואלטונג, וויר דיפוען דעמאך
„אשכנזים“ אונד „ספרדים“ איינער אונד דערזעלבען
קאנצעליא אונטערווארפען זיין! דא מיסטע מאן יא
אין פקטס אויך איינע בעזאנדערע „ספרדים-קאנצע-
ליא“ אינס לעבען רופען! — זא פיעל דייעזע צור
אויספאלארונג — אבירינגעס האפפען וויר, דאס דיא
העררען אין נייטרא דייעזעס פארהאבען ניכט צור
אויספאלרונג ברינגען ווערדען, זא איין „נייטראער

ספרדי“ ווירדע דען דאך איינע נאר „קאמישע פגור“
אבנעבען!)
* דיא שפיעס-רוט הען פיר שטא-
קער. דער ארמע שטאקער האט מיט זיינעם אנט-
עמטיסמוס ענטשטענען אונגליק, דער נומע מאנן,
דער אויך דען פרינצען וויל העלעלעלעלעלעלעלעלע
אומטריבע פערשרוקען וואללטע, לום נון פארט-
ליך „שפעס-רוטהען“ לויפען, דיא געזאממע פערסעס
בערלינגע עמטצט איהם צו, וויר עס עבען איין איי-
דיווידאום פערדייען, דער זיך ביים זאגען „אויף
קאסטען דעם פאסערט“ איינשטיבעלען וואללטע, דיא
דער זייטע קראנטע פרינצען וויל דיא וועדערהאלט זיינע איי-
וויללען געגען דען אנט-עמט סמוס קונדגעבען, זא
פערשעהלטען שטאקער אונד זיינע אנהאנגער ניכט,
איהרע שארענ-פרידע איבער דאס אונגליק דעם האב-
הערציגען קראנט-פרינצען צו, אויסדרוקע צו בריי-
גען, דיא „שטאקערראנער“ צווייכענטען און אפגע-
ליכען בלאטטערן דיא קראנקהייט דעם קראנט-פרינ-
צען אלס „נאטמליכע שאראפע“ פיר דיא פאן איהם
בעקונדעטע ליבעראלע געזוננונג אויך דען ווען
געענאייבער, דאפיר אבער פארהערטען זיא אויף,
דאס מאן פיר דאס וואהל דעם גרייזען קאזערס וויל-
העלם איינר זיינען ענקעל, דען פרינצען וויל העלעלעלעלעלעלע
געבען פארטען פרינצען מאנע! דיא וויבערע לויטע
האטטען אלזא דען קראנט-פרינצען צור זייטע געשא-
כען אונד דען אונגליקליכען מאנן גלייכזאם בייא
לעבענדיגע לייבע צו דען מאטטען געווארפען! —
אבער דיא מיסטע זיך דאך דאס קונדליכע געפיהל
דעם פרינצען וויל העלען עמפארען, ווען ער זאה,
דאס זאלכע אונטערשאפטע כובען אויך דען באל-
דיגען טאך זיינעם געליבעטען פאטער רעכנען! —
אונד ניכט מינדער פיהלעט זיך דער גרייזע מאנאך
הויך דייעזע אונטערהאלטען אומטריבע אין זיינעם
פאטערליכען הערצען מיעד געקראנקט, דיא בלאט-
טער ערהעילטען דאהער דיא וויזונג, דיא נאנצע
„שטאקערע“ בארדע“ אין דען שטייב צו צעררען,
אונד מאן קאנע עס זאגען, דאס „שטאקער“ דער
שטאלצע האפ-פרינציער, יעמטצט איינע בעהאנד-
לונג ערפארט, דיא קיין מענט ערטראגען קאנטען,
דער ניכט איינע זאלכע „אויזערנע שטירנע“ בעזייטצט,
וויר דייעזער הייפסאהן דעם דימטען אנט-עמט-
סיסטעם, אבירינגעס אומט געוויס, דאס אויך יענע
קרייזע, ווערבע ביהער מיט שטאקער אונטער איי-
נער דעקע שפעלטען, אויך ניממעהר אויס איהרער
מיסטע אויסשטאקען ווערדען! עס אומט ערפרייליך,
דאס מאן איין דען אכטעטען גרייזען בערלינג-נוג-
מעהר דיא איבערצינג האט וואצע אין אילינג-
דואים וויר שטאקער פאהיג איינע! — האפפעמליך
האט דייעזער „ענטשענע פרינצער“ מיט זיינער הייב-
לערישען פראמטקייט נוממעהר זיינע האללע פיר

אללע צייטען ענדלויג אויסגעשפעלט! ווארהייט
בעשעהט, לינע פערנעהט!
* (וועלכע סטאטוס אריינעס יודען.)
אום 28 דיעזעס מאנאטס, פרייטאג, סעלדעטע זיך
בערוסס אויפגאמע אין דער קאנצליא דעם ראכיס.
שפאלט דער 42-יאריגע, נאך פאראט צושטאנ-
דיגע יידישע וויזער, סאלארטע, סאלארטע, פרייטאג אום
אן איינעם פעראלטעמען לינקזייטיגען „ליסטענ-
ברויך“ אונד ווארדע אויף דיא אבטהיילונג דעם פא-
פעסטארס לומניט צער געבראכט, דער קראנ-
קען קלאנטע אבער, גראפע שטערצען אונד בע-
נאן זעהר אונגעזונדיג צו ווערדען, פראפעסאר
לומניטצער ענטשולאס זיך דאהער, בערייט אום
נאכסטען טאגע איינע „אפערצאצאן“ פארציגעמען,
דיא אויך גליקסע, אלליין עס צייטע זיך היעבייא,
דאס הייטש אויך אן איינער „כויכעללע-ענטזינדונג“
ליידע, דייעזער אומשטאנד, וועלכער דעם זייטע בע-
קאנטט וואר, מאכטע אויך פאלליג מוטהאלט, ער
אייסערטע זיך צו זיינעם בעטט-נאכבאר, דאס ער
איינע „ראשען טאך“ איינעם לאנגזאמען הינטער-
כען פאצייערע! שאן דאמאלס שיינט אין הייטש
דער ענטשולום געוויס צו זיין, בייא פאסענדער
געלעענדהייט דעם לעבען איין „געוואלזאמע ענדע“
צו בערייטע, דייעזע געלעענדהייט קאם באלד, אום
זאמסטאג אבערס געגען 11 אויך ווארען דיא קראנ-
קען אום זאלע בערייטס אין מיעפען שלאף פער-
זונקען; נור הייטש קאנטע אין פאלגע זיינער שטער-
צען ניכט איינשלאפען, דא אויך דיא הייטש אונטערן ניכט
צור שטעללע וואר, קאנטע זיך דיא אונטערמערקט
פאן זיינעם לאנגע ערהעבען אונד ביז דען זאלע
פעסטערן שלעפפען, דיא נאך דער נאסע געהען,
דער קראנקע אפגעטע איין פענסטער אונד שטייצ-
טע זיך קאפפא איבער אויף דאס שאראסענ-פאלאס-
טער העגאב, דארט ווארדע דער אונגליקליכע שפא-
טער אין בעוואוסטלאזעם צושטאנדע אויפגעלידען
אונד אינס שפאלט צוריקטראנספארטירט, הייטש
האטטע זא שווערע איינערע אונד אייסערע פער-
לעצונגען ערליטטען, דאס דיא איינשליכע הילפע
זיך אלס פערנעבלדיך ערווען, אונד דער אונגליקליכע
נאך מעהרשטיגדיגעם ליידען זיינען גייטס אויפגאב,
דיא פאליצייא האט דייעזע געלעענדהייט דא
אונטערוואונג איינעלויטען, דאס בייא איינער שטער-
נערען איבערוואונג דייעזער זעלבסטמאךר אינאויס-
פיהרבאר געוועזען ווארע!
* (שקאנדאלע איבער שקאנדא-
לע) עס אומט בעקאנט, דאס דער גרייזע נרעווי
זיינע שטעללע אלס פראוירענט דער פראנצאזישען
* (ווענען רויס-מאנעלס אויס פארינער נוממער צו-
ריקגעליבען, דיא רעדאקצאן.

דאן שפראך וויערער דיא שטייטע דער פריינד-
שאפט אין יוסף: שוויינע אונד לאס איהן געווארען; ער
קאן זיא רייך אונד גליקליך מאכען! . . . אונד דאן קא-
טע עס וויערער אין זיינעם הערצען אויף, וויר הייערדעס
בלוט, אונד ער ריעף לויט: „ניין! זא ווייס געהט פריינד-
שאפט אונד זיא ליבע זיא, אונד זיא מיט מיין זיין זאלטע
אז אויך מיט שטח איהר טאך אונד לעבען אום זיא קאמ-
פען! אבער עטוואס בעפען מוס אז אויך קאנטען! זיא
קאן דאך קיינען נאניג אימען מעשען הייראטהען!“
אונד נון וואר דער פלאן פערטיג, צור זעע צו געהען,
אונד זיך אן איינען יאהרען איין הייבשע שטייב נעלד צו
פערדייען, דאס קאנטע אימטעהרן אלס אלס און עס
געשען, דאס זיך געגען דען רייכען שטחה אין דיא
וואנשאלע ווערפען ליעס.
מיט זיינעם פאטער, דעם אלטען מארטיארא, וואר דיא
זאכע באלד פאר אן אריינגע געבראכט; אויך איין שייפע וואר
באלד פאנדען, דאס נאך פאר וויינערס אפאנאט מיט איי-
נער לארונג געשטייען נאך ענלאנד געהען אונד פאן דארט
איינע רייזע נאך שטאניען מאכען וואללטע, אבער יע נא-
הער דער סאנ דער אבפאהרע העראנריקסע, דעסטא אונ-
דענקבאריע שיען עס איהם, דאס ער אהנע אבשייער פאן
דער ליעבען הנה פאטיס וואללטע, וואס קאנטע ניכט אין
דער צווישענישע געשעהן, אונד זיא וואוסטע ניכט איי-
מאל, אונד ער עבען איהרע פאליען פאליען פאליען-
גען וואר, — אבער שטחה פאללאק! — דורשטע ער איהן בע-
טריגען זיין עהרליכעם הערין לויטע ניכט,
ענדליך בעשלאסן יוסף, איהם אפגען צו זאגען, וויר
עס מיט איהם שטינדע, ער קליידעט זיך פרייעמאליך אן,

פאר הייבער אונד ווסטע דען פריינד אויף, דער איהם מיט
אללע הערליכקייט ענטגען קאם. „קאמט! (זאנטע ער
נאניג פיערליך) וויר האבען מיט איינאנדער צו שפערבען!“
— אונד דאן שפעטעס ער איהם זיין הייבט אויס, פריי-
כעטע אויף, דאס ער אהנע דיא הנה ניכט לעבען קאנ-
נע, אונד דאס ער זיא קיינעם נאננע, אויך איהם ניכט,
אונד דאס איהרע פריינדשאפט צו ענדע זיין מיסטע, ווען
ער איהם דאס מאריכען געהט, אבער זיא זעלבסט זאל
ענטשיידען, אונד זיא זאל אללעס וויסען קיינער
פאן אונס האלט זיא איבעראשען, נאנדען וויר וואללטען
האנר זיך אונד ער איהר געהען, אונד איהר זאגען, דאס וויר
דיא ביי דע ליעבען, אונד זיא פיאנען: וועס זיא
אנגעהאנען וואללטע? ווען זיא דאן דירך בעפארינגט, זא
ווילל אז ניכט מוירען, נאנדען אין דיא ווישע וועלט
היינטיגען אונד איין ביידע ניכט מעהר וויערדיעהען!
דאן מוסט דאס מיר אבער איינע הייליגע שוואר לויטען,
דאס ווא זיא אויך ווייקליך הייראטהען וויללטע, וויר עס
אויך קאמט! — וואהלה זיא דאנעטען מיך, זא ווייס
אז, דאס ווא דירך קראנקען, אבער דאך מיין רעכט אכטען
ווירסט, אויך ווען איך פיען בון!“
דאס שפראך דער ווענע יוסף מארטיארא רעכט טרוי-
הערציג אונד מאגליכסט פקטמ פאלליך איהם דיא מוהר-
גען איין דען איינען שאנדען, שטחה פאללאק אבער ער-
בלאטע, שפעטעס אונד שלונ ניכט אין דיא דארנעכא-
טענע האנד איין, — ווייס נאפט (זאנטע ער נאך איינער
וויללע), דאס אז דעם מאריכען נוס בן, אונד דאס דייע
מיטשפיהלונג מיך זעהר שווער טריפט, אבער דייען פא-
שלאן קאן איך ניכט אננעהען, זא אכטבאר ער אויך

אויס! איך קאנן מיך יעמטע נאך ניכט בינדען, אונד
דער הנה ניכט איין פעסטעס הייראטהע-פערשיפען געבען;
דעס האלב דאך אויף זיא אויך יעמטע ניכט פראנען, ווארום
בוט דוא אז איליג?
„ווילל איך זיא לעבען! (ריעף יוסף מארטיארא ליי-
דענשאפטליך) אונד ווילל איינס ערנסט מיט איהר מייענ!
ווען דוא דאסעלבע פאן דיר זאגען קאנטען, זא קאמט
מיט מיר צו הנה, דאס וויר מיט איהר נאניג אפגען
שפערבען!“
„געה! אלליין! (אנטווארטעטע דער ווענע שטחה פאל-
לאק נאך איינעם קאמפען), איך קאנן מיך יעמטע ניכט
ענטשליפען!“
יוסף מארטיארא צוקעט דיא אקסעלן אונד זאנטע:
„וויא דוא וויללטע!“ — דאך וואר ער ערצינדט, זיך אים
פריינדע געשייטש צו האבען, אונד מאכטע זיך אויף דען
ווען: שטחה פאללטע שוויינען, אן שוואבאכערס האף
בליבע יוסף נאך איינמאל שטעהען אונד זאה זיינען פריינד
פראנענד אן, דער אבער שייטעלעט טרוויג דען קאפף,
גריסטע קליינליטש אונד שייטע דאן ווייטער,
אן דעמועלען אבערן שפראך יוסף מיט זיינער הנה
אום געוויימען, זא וועלכע איהר אללעס; אויך דאס דער
רייכע פאכטערס-זאקען ווין פריינד שטחה פאללאק, איהר
גויס וויא! ער זאנטע אויך, דאס ער זעלבסט זיא ערסט
נאך יאהרען ווערדע הייטשהרען קאנטען, וועס האלב זיא זיך
וואהל בעדענען פאנען! — אבער דיא הנה בעראכ-
טע זיך ניכט לאנגע, נאנדען לענטע איהרען ארס אין
דען זיינען. . .
(פארטעטע צונג פאללט.)

איזט נעמליך דיעזער טאנע אויס לאנדראך נאך פערטערבורג געדיינט. דיעזע רייזע מוז דאך איינע געדייטען פאליטישע ציועק האבען. פרייליך וואר שורשול פאן זיינער געמאהלין בענלייטעט. דאמיט עס דען שייך געווינען, אלס האבע ער נור איינע לוסט-רייזע געמאכט. דאך היערויך לאסט זיך וואהל ניעמאנד מיישען. זיך דיעזער צייט מאכט ניעמאנד איינע קוסט-רייזע. נאמענליך ניכט נאך דעם קאלטן רוסלאנד. איבערדיעס ווארדע דער לאךר זאמסט געמאהלין גלייך נאך זיינעם איינ-טרעפפען אויס קאזערליכען שלאסע אין גאנשאפט פריערליך עמפאנגען. דיעזע רייזע דעם ענגלישען שטאטס-מאנעס מוז דאהער פאן פאליטישע בע-דייטונג זיין גלייכבירדיגע איינע אונזערע צייט פיר דיא געדייטעווערייא ניכט גענעם. ווי ווערדען באלד ערפאהרען, אב דער ענגלישע לאךר ביים פריערדיגעם אירע דעם קריגעסעס מאהאטי וואר! ווי האבען זיך בערייטע אונזערע "מירטארי" שטען געגעבן. מאנאהמען איינס לעבען גערופען. ווי זינד עפען צו אללעם בערייט!

פערשיעדענע ניוואנטימען.

דער דירעקטאָר פֿאַר אַיִדענטישע דער קאָנפֿליקט אונטאַרשישען שטאַטס-אָיינזענדיגע פֿאַרשפּאַנעטליכע פֿאַל-נענדע קינדערבונד: אין פֿאַלגע דער שטענע-פֿערוועהונגען קאָנגע, ביז אויף וויסערע פֿערטע גענוגע, פֿערוואַנגע ציען פֿאַן בורא. פֿעס, אויס קאָך נייטע ריכטיגע פֿעקעווערן! — בורא-פֿעס, 20 דעצעמבער 1887. — לודוויג מינסטער-יאָל. דאָס, דירעקטאָרס-פֿאַרדייטע. (מאָן פֿערנלייכע וויסער דאָס, טאַנעס-ניואַנטימען.)

יִיִדִישֶׁ וּוְאָהֶלֶט הַמַּיִסִּי קִיִּיט. באַראָן הירש האָט דעם ווענער אָר"ה האַנד-ווערקער-פֿערהאַינע דעם בעטראַג פֿאַן 350,000 גולדען געשעקערט. ביהודע האָט דיעזער פֿערהאַינע 51 פֿאַן נין אָב ווירד ער אָבער 100 צאָללינגע צי האַנדווער-קערן העראַנבילדען לאַסען.

יִיִדִישֶׁ רִיטֶמֶר דֶּער עֶהֶר עֶנ-לֶע נִיאָף. הֶער עֶמֶל קוֹר אַנדֶר דירעקטאָר דער "אָרריא", אונד הֶער מאַרין בלוֹם באַנק-דירעקטאָר פֿאַן הֶער, האַבען דאָס רִיטֶמֶר-צִיִּיכען דער "עֶהֶר-לֶענאָן" עֶרהאַלטען.

דֶּער אַנטִי־סֶעִמִּיט זִנמנד מִשֶׁ אַ-מֶר עֶרהֶילט אַם 28 דיעזעס אַללאַסליך דער דעפּוּטירטע-וואַהל אין בעקעש-דוּלא 385 שטִי-מֶטן, דער אָרֶטס-גִּיסטליכע אונד געוועזענע דעפּוּ-טירטע בענדיקטס נאַנדאָטש 321 שטִיממען, אונד ענדליך עֶמֶל יאָקאָוויטש 238 שטִיממען צווישען מִשֶׁטאַר אונד נאַנדאָטש ווירד מִטְהֵן אַיִנע

שטייב-וואהל שטאמטפירדען. איבריגענס איז עס איינע שאך פיר בעקעש-דוּלא, דאס דיעזער משה-מארה דער בעריכטיגטע שלעס-מארה דעם אב-געווייטהשאפטעמען ווערן און און און און און מער דרייא קאנדידאטען דא מייסטען שטימען ערהעלט!

אָמֶט עֶנטאַמ גענען אַיִנען שווא-גער ראָמֶה שילדֶס, מאָן מעלדעט אַיִם דענ-גיאָ דעמיליא (איטאַליען) פֿאַם 28 דיעזעס; געס-מען אַם 5 אַהר פֿריה עקספּאַדירטען פֿאַר דעם פֿאַלאַסע דעם פֿרייהערן פֿאַן פֿראַנשעסטי צווייא באַבען; אין פֿאַלגע דעסען דאָס הויז-מאָר, אַזוואַ זאַמטליכע פֿענסטער דעם געביידעס אין טרויסער געגען. אַיִנע וויסערע באַבע וואַרדע אויף אַיִן פֿענסטער-ברעט דעם הויזעס געלעגט, אין ווערעכע דער קאַפּעלל-מייסטער בֶּאוואַג-נאַלי וואָהנמ, אונד רייכטע אויך דיעזע גראַפֿען שאַרען אַין גלייכבירדיגע אויט קאָן וויסערעס אונ-גלייך צי פֿעריצבוכען, פֿרייהער פֿאַן פֿראַנשעסטי, וועלכער בעקאַננטליך אַיִן שוואַנער דעם וויסערע ראָמֶהשילר אַזמ, האָט 26 אַיטאַליענישע פֿעקא-טע" צו דעם צוועק געפאַכטעט. דאָמיט אַן דענ-זעלבען דאָס אָפֿער" זיינע זאָהנעס צויר אַיִפֿש-הי-רונג געלאָנגע, עס הערשט נון דאָ וואָהלבערני-דעטע פֿערמאָהנע, דאָס אַיִנע פֿאַם אָבער-נאַנטען קאַפּעלל-מייסטער, אַיִם אַיִנפֿערהעמען מיט דעם באַראָן פֿראַנשעסטי, ענמלאַסענען, אָרשעס-פֿערי-מִטְהֵלדער" דאָס באַמבען געשלייכערט האָט-טען, באַראָן פֿראַנשעסטי, וועלכער געשטערן אַב-הויזען וואָהלעט, שרעק אַר אַיִרזיע, אַם צי צי-גען, דאָס ער זיך ניכט פֿירכטען! — זאָ ווייט דאָס מעלדונג, ווען באַראָן פֿראַנשעסטי זיך דען אַנשיין ניכט, אַלס ווירד ער ניכט פֿירכטען, זאָ מאַכט ער זיך היערויך נור לאַכערליך, אַיִנע באַמבע פֿירב-טען עבען יעדער, דאָס דיעזע קינגען אונטערשיעד מאַכט צווישען אַיִנע, אַיִנע מאַגלאַהנער אונד אַיִנעם רייכען באַראָן, זעלכעס ווען דיעזער צי-פֿאַלליג אַיִן שוואַנער ראָמֶהשילרס אַזמ! איבריגענס אַיִזט דאָס נאַנצע פֿאַרנעהען פֿראַנשעסטיס אַן אונד פֿיר זיך האַכסט לאַכערליך, זיין זאָהן האָט אַיִנע אָפֿער" געריכטעט, דיעזע שיינט הערצליך שלעכט צו זיין, וועסחאלב קיין טהעאטער אַיִן אַיטאַליען דיעזעלכע אַיִפֿש-הירען מאַג! וואָס מוהט נון הערר פֿראַנשעסטי? ער ניכטעט ניכט וועניגער אַלס 26 טהעאטער אין פֿאַכט, אַם אַיִן אַלרען דיעזען קונסט-אויטשטישען דאָס אָפֿער" זיינעם זאָהנעס אַיִפֿש-הי-רען צו אַלסען, נאַטירליך מייסטען דאָ אַללע מיט-גליעדער דעם "אָרשעס-פֿעריס" (טהעאטער-מוזיקאָן טען) ענמלאַסען ווערדען, וועלכע דירער אַלס גענענער דער שלעכטען אָפֿער דעם זיינען פֿראַנשעסטי.

מי זיך ציינען, דא דיעזע אויף זאלכע ווייזע אויס שמעללונג אונד בראך געקאממען, זא איזט עס פאסט קיין וואונדער, ווען זא און דעם אורהעכער איהרעס אונגליקעם ראכע צו איבען זוכען! — זא ווייט געהט דא אימעלקייט אונזערער רייכען באראנע, ווירד דען דא אפער" קאנדידאטען זיינען פראנשעסטי דארויך בעסער ווערדען, ווען זא אין 26 טהעאטערן צויר אויפֿהירונג געלאנגט, דא פאן זיינעם פאטער מיט אויפֿשפּאַנענע פאן מיליאָנען אין פאכט געקאממען ווארדען! מאן הענטע זיך דאך, זא איין שטייגריכער יידישער באראן האטט ער לוינע, איינע איינע זאָהנע אַן אַיִנע, ישיב"ה צו שיקען, דער זיינע האָטט אָבער וועדער לוסט, נאָך טאַלענט צום לערנען, בי אַיִן. נער הימקונשט מאַכטע דער פֿאַטער מיט זיינעם זאָהנע גלאַציען, ער ווירד עס ענרנע זעהען, דאָס דיעזער אַיִן דער סינאַנאָע אָפֿעסענליך פֿעריגע, דאָך דער קולטוס-פֿאַרשטאַנד האָט באַראַקטער גענוג, דאָס דיעזעס פֿאַרהאַבט ניכט צו וויללענע, דאָס אַיִן פֿיערע געלד אַיִנען אַיִנגאַראַנטען דאָך ניכט אַיִן אַיִן נען געלעהרטען אומוואַנדעלן קאַנן! דער רייכע בא-ראָן הוהט יעדאָך ניכט אונד ניכטעט פֿאַן 50 טויטעל-לאָזען געמיינדען דאָס סינאַנאָען אין פֿאַכט, דאָמיט זיין זאָהן דאָס נאַנצע יאָהר הינדורף יעדען זאַמסטאַג אַיִן אַיִנער אַנדערען סינאַנאָע זיינע אינשטרוירעט פֿער גט אַבלי יעדן" קאָנען! יאָרע דעם ניכט דער האַכסטע גראַד לאַכערליכער אַיִמעלקייט? — נאַנין זאָ איזט עס אָבער אויך מיט באַראָן פֿראַנשעסטי, דער 26 טהעאטער פֿאַכטעט, אַם אַיִן דענערביען דאָס אַללזייט צוריקגעוועזענע אָפֿער" זיינעם זאָה-נעס צויר אַיִפֿש-הירונג געלאָנגע צו אַלסען! — דאָס האָטט פֿרייהער פֿאַן פֿראַנשעסטי אַם דאָס היענע פֿערווענדעטע געלד ליעכער 26 שולדן פֿיר אַרמע ייִדישע קינדער ערוויכטעט, זאָ ווירד ער היערויך אַיִנען דירפֿאַכען צוועק ערוויכט האַבען; ערשטענס ווירד ער זיך אַיִם זיינע גלויבענס-גענאַסען אַיִן גראַסעס פֿערווענדעטע פֿערוואַרבען האַבען; צווייטענס ווירד ער ניכט אַלס לאַכערליך ערשינען; דריט-טענס ענדליך ווירד ער גענוג איהר ניעמאנד אַיִן באַם-בענאַטענטאַט פֿערהאַינען! — איבריגענס אַיִזט באַראָן פֿראַנשעסטי אַיִן מאָן, דער דעם ווערעטה-מע ענטשיידער פֿענע שטעהט, אָבנליך זיינע פֿרויאַ אַיִנע שוועסטער דעם ווענער פֿאַרהאַינע אַזמ, אַל-לע זיינע קינדער געווען געוועהן אַיִן, אונד ער זעלכסט האָט נאָך ניע אַיִנען העללער פֿיר ייִדישע צוועקע געאַפֿערט, דאָס ווערעטהוס קעננט זיינען נאַמען פֿאַסט נאָר ניכט, דאָס באַמבען, דאָס געגען זיינען פֿאַלסט געשלייכערט וואַרדען, לאַסען אַם דאָהער פֿאַלסט אַיִנעבירדערט.

אויס ניטרא ערהאלטען וויר פאלנגערע צישריפט:

פאליטישע דער פערשאלטענע.

איינע וואהרע נעשיכע אויס דעם 16 יארהונדערטע.

פֿאַן דר' מאַרקוס היילפֿרין (ע.4 פֿאַרשפּאַנעטונג).

וויאָ אָפֿט שאָן אַיִן לעסצער צייט האַסטען זיא, דעם צונע דעם הערענס פֿאַלנגער, נאָך שפּאַט אַיִנען לאַנג אַם הויזע דעם שוואַרצער פֿאַרבייא, וואָ הנה אַלס נאָ-הערין בעשאַפֿטיגט וואַר, דיעזע שפּאַנד, מיט דעם ייִנגסטען קינדע אַיִרעס אָנקעלס אויף דעם אַרם, אַם פֿענסטער, אונד ערווירדעט פֿריינדליך אַהרען גוט, אַלס זיך דאָן אויף אַיִנען דער גראַסען שטיינע זעמפען, דאָס אַיִן צויר האַלפטע פֿאַם וואַסטער דעם לאַנד-זעעס בעשפּילט וואַרדען, אונד דאָ נאָרשפּאַהע הערעספּאַנגע אויף דאָ פֿערנען גרויען זאַנדערעע געדערעווען אונד אַיִנען העללען שייין אַיִבער דאָס ווייסע וואַסטער ווערפען זאָהען, אַז פֿינג נאַנין אונפֿערטענע דער זיינע שפּאַה פֿאַן דער געדערען גנה אָר, זאָ דאָס עס דעם אַרמען יוסף מאַרטיאָר אָרדענט-ליך דורכס הערין פּוהר, אַהרען נאַמען צו אַהרען, — וויאָ זיא אַיִן זאָ היבשעס אונד אָרדענטליכעס מאַרבען וואַרע (זאַנצע) געמליך (שמחה), אונד דאָס ער נאַנין פֿערילעכט אַיִן זיא וויאָ, אונד אָהנע בערעקען אַם זיא פֿרייען מאַכען, ווען ער זיין אַיִנענער הער וואַרע! אָבער נון הירפע ערעס ניכט וואַנען, דאָ זיינע טוטטער ניע אַיִן אַיִנע זאָלכע פּאַרטיע וויללענע, אונד ציילעכענס מיט אַהרען אַהרען ווירדען, ווען ער אַיִן דיעזעס פּונקט געגען אַהרען וויללען האַנדלעטע, דען דאָ זיא זיך אַללעס, וואָס זיא בערעפען, דורך אַיִנענען פֿלייס

זעלכעס צוזאַמענגעבראַכט האַסטען, זאָ זאָללע עס נון אויך אַיִן דער פּאַמיליע ערהאַלטען אונד געמעהרט, אָבער ניכט פֿערזעטעלעס ווערדען; זיינע טוטטער וואַרע זעלכעס נאַנין אַרם געוועזען, אַלס זיא הייראַטשעט; אָבער דעם האַלב וואָללע זיא נון געראַדע פֿיר איהר אַיִנע רייכע פּאַר-טען, ווייל זיא וויסט, וואָ שיינע עס אַהר געוואַרדען, ער האַבע שאָן אַנדרייטונגווייזע ביא איהר אַננע-יאַנט, אָבער ניכטס טראַסליכעס פֿערנאַמטען. אונד דאָך וואָללע ער זיינע האַפֿטענע ניכט אויפֿגעבען, זאָנדיגן פֿערטויען, דאָס זיך אַללעס צום בעסטען ווערדען, אונד ער אַיִנעס דאָ שאַנע הנה נאָך הייראַטשען ווערדען! — זאָ שפּאַך דער זיינע שמחה פֿאַללאָן

דעם אַרמען מאַרטיאָר וואַרעס געוועזען, אַלס אָב ער פֿאַן דעם שטיין הינאָב אַיִן דען זעע זינקען זאָללע, אַיִנע לאַנגע וויללע זאַם ער נאַנין בלייך אונד שוואַרצ, זאָ דאָס שמחה איהר צולעצע אַנטסליך אַיִנס פֿערשפּאַטע ענדיכט שוויפע, אונד דאָן שפּאַנד יוסף אַלנאָזם אויף, שאָב זיין באַם אַיִנס וואַסטער אונד טראַטש פֿאַם אַיִנעס אַיִן, היינע, בערייט, זיך מיט דעם אַנדערען פֿאַם לאַנדע אַבצושפּאַטען, בעשאַפֿטען רייכעס איהר דער זיינע שפּאַה ווינע האַנד צום אַבשיעד היינער, יוסף בליעב אונטעווענליך.

"וואָס פֿעללט זיך דענן?" — פֿאַנטשע שמחה ענדליך נאַנין אַנטסליך.

אַיִן דעם זיינען יוסף פּאַכע אונד קאַפּפּעס עס; זיינע אַיִנען בליפּטען אונטעווענליך, אונד דאָ פּונקט קראַפֿטעט מע זיך פֿעסט אַם דאָס ווערדע צוזאַממען, דאָס ער אויף דען זאַנד געשפּעטט האַסטען, — "ליעכט דורך דאָ הנה?" — ביא-כאַ-מע ער ענדליך גראַלענד הערעס.

מיינן נאכט, איך ווייס עס יא ניכט!" — אנטווארשענע שחה בעשטיצט.

יוסף ליעס פאסט דען ארם מיט דעם ווער ניעדער-גלייטען, אסכעטעס לאנג אויף, שאב דא בלויז מיטע ארם דער שטיין, לאכעלעט, אונד רייכע זיינעם גיירנע שחה דער האנט, "ווי שפּענען אַיִן אַנדרייטונג פֿערהאַפֿט פֿאַן!" — זאַנצע ער, אונד שפּיעס דאָס באַם אַיִן דאָ ניגור, נען וועללען, דאָ דער שאַרע אָבער-ווינער געגען דאָס לאַנד מרעב,

אַיִנע זעע, פֿאַהרע וויאָ דיעזע האַסטע יוסף נאָך ניכט געמאַכט, ער צאָן דאָס זענעל אויף, אונד ליעס דאָס קליינע פֿאַרהאַינע מרעבונען, וואָהן עס וואָללעט, אַיִן דער נאַכט הי-ניס, אויף אָפֿעסענעס וואַסטער וואַרדע דער ווינער העש-י אונד ריט אַם זענעל אַיִן שטיק אָב, ער מערקעט עס ניכט, דאָס באַם האַסטע אַיִנפֿערהענען קאַנגען, אונד ער ווירדע צו זיינער רעשטונג ניכטס געשאַן האַבען, זיינע געראַקען ברי-טעטען אַיִבער זיינעם געהיימיס, יעמטש ערעס וואַרדע ער איהר צויר געוויסיהיס, דאָס ער דאָ הנה ליעב, דאָס ער דער אונגליקליכעס מענש זיין מיסטע, ווען ער זיא ניכט בערעטען קאַנגעט! שמחה אונד הנה האַבען נאָך ניכט מייטאַיאַנדער געשפּאַכען (דאַכטע ער), אָבער וויר האַבען אויך נאָך ניכט מיט אַיִנאַנדער געשפּאַכען! שמחה ווייס ניכט, אָב זיא אַיִן ליעבט; אָבער אַיִן בון ניכט פֿעסער דראָן, הנה אונד פֿריינדליך צו מיר, אָבער צו איהר פֿעלייכטיס בענוג, אונד שחה איהר דעם רייכע פֿאַטער-זאָהן, אונד אַיִן אַרמער מענש! ווען ער איהר זאַנט, דאָס ער איהר גוט וויא, דאָן ווירד זיא ניכט ווירדעטשעהן; אונד ווען דאָן אויך ניכטס דאָרויס וויר, מיר אַיִס זיא פֿיר עוויג פֿערילאַקען!